

prima instanță N. Simciuc
instanța de apel N. Budăi, I. Muruianu, A. Minciuna

DECIZIE

09 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Brokerul de Asigurare-reasigurare
”Astra” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Mixtă Compania de Asigurări ”Grawe Carat Asigurare” Societate pe Acțiuni
împotriva Brokerului de Asigurare-reasigurare ”Astra” Societate cu Răspundere
Limitată cu privire la încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de
Brokerul de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL împotriva ÎMCA ”Grawe Carat
Asigurare” SA cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, prin care a
fost restituită cererea de apel declarată de către Brokerul de Asigurare-reasigurare
”Astra” Societate cu Răspundere Limitată ca depusă nemotivat și fără achitarea
taxei de stat.

constată

La 03 octombrie 2013, ÎMCA ”Grawe Carat Asigurare” SA a depus cerere
de chemare în judecată împotriva Brokerului de Asigurare-reasigurare ”Astra”
SRL cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, ÎMCA ”Grawe Carat Asigurare” SA a indicat, că la
01 august 2012 a încheiat cu Brokerul de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL
contractul de brokeraj nr. 16/12 în temeiul căruia ultimul a intermediat vânzarea
produselor de asigurare puse la dispoziție de către asigurător.

La fel a menționat că pentru polițele de asigurarea intermediare în beneficiul
asigurătorului, Brokerul de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL urma să depună în
casieria sau la contul bancar al companiei mijloace bănești în calitate de prime de
asigurare intermediare până la 31 august 2013, în sumă totală de 817765,64 lei.

Pentru perioada iunie-august 2013, asigurătorul datorează intermediarului
comision de intermediere în mărime de 106680,16 lei.

Consideră că Brokerul de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL a încălcat
prevederile contractului de brokeraj din 01 august 2012, astfel în urma decontării
comisionului datorat, datoria restantă a Brokerului de Asigurare-reasigurare
”Astra” SRL constituie 711085,64 lei.

De asemenea, relatează că reieșind din actele de îndeplinire a serviciilor întocmite pentru perioada iulie-august 2013 și mărimea datoriei acumulate, rezultă că intermediarul de asigurare a întreprins acțiuni minime de micșorare a datoriei restante.

ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA solicită încasarea de la Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a datoriei în sumă de 711085,45 lei și a cheltuielilor de judecată. De asemenea, a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău privind primirea cererii de chemare în judecată și pregătirea pricinilor pentru dezbaterile judiciare din 04 octombrie 2013, a fost primită spre examinare acțiunea depusă de ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA împotriva Brokerului de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL cu privire la încasarea datoriei. Totodată, în scopul asigurării acțiunii s-a dispus aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile ale pîrîtului sau sumele bănești în limita valorii acțiunii – 711085,48 bani (f.d. 19).

La 18 octombrie 2013, Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 04 octombrie 2013 (f.d. 23).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2013, a fost respins recursul declarat de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL și menținută încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 04 octombrie 2013 (f.d. 56-58).

Ulterior, la 21 ianuarie 2014, ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA a depus cerere de completare a pretențiilor, solicitînd încasarea de la pîrît a sumei de 2300 lei ce constituie plata pentru serviciile executorului judecătoresc în legătură cu asigurarea acțiunii (f.d. 68-69).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 12 martie 2014, a fost respins demersul reprezentantului Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL, Vadim Moțarschi privind primirea cererii reconvenționale (f.d. 73-74).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 03 aprilie 2014, a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL, Vadim Moțarschi privind anularea măsurilor de asigurare 9f.d. 84-85).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2014, a fost respins recursul declarat de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL și menținută încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 12 martie 2014 (f.d. 110-112).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2014, a fost respins recursul declarat de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL și menținută încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 03 aprilie 2014 (f.d. 125-130).

Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a depus cerere reconvențională împotriva ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA cu privire la încasarea datoriei (f.d. 147-149).

În motivarea cererii reconvenționale, Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a menționat că în perioada anilor 2012-2013, au fost încheiate cu ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA un șir de contracte cu caracter economic care vizau activitatea de promovare și intermediere în scopul vânzării produselor de asigurare, printre care: contractul de brokeraj nr. 16/12B din 01 august 2012, încheiat pe o perioadă nedeterminată între ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA și Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL; contractul de mandat nr. 12 din 12 decembrie 2012, încheiat pe un termen de 2 ani între ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA și Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL și SRL "Decada"; contractul de mandat nr. 16 din 05 aprilie 2013, încheiat pe un termen de 2 ani între ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA și Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL și Societate pe Acțiuni de tip închis "Стандарт Страхования".

De asemenea, a menționat că obiectul acestor contracte l-a constituit reprezentarea în vederea încheierii contractelor de asigurare în numele ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA în schimbul unor comisioane.

Astfel, prin contractul de brokeraj nr. 16/12B din 01 august 2012, s-a convenit asupra unui comision de 25 % din volumul vânzărilor polițelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule internă RCA și 15 % din volumul vânzărilor polițelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule externă Carte Verde.

La fel a menționat că prin cererea de chemare în judecată, ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA recunoaște o datorie în mărime de 106680,16 lei.

Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL solicită încasarea de la ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA a datoriei în mărime de 106680,16 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 14 ianuarie 2015, a fost respinsă cererea Brokerului de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL privind amânarea achitării taxei de stat la depunerea cererii reconvenționale. Nu s-a dat curs cererii reconvenționale depusă de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL, cu acordarea termenului pînă la 21 ianuarie 2015 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat (f.d. 151-152).

Ulterior, la 23 ianuarie 2015, Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor din cererea reconvențională (f.d. 162-165).

În motivarea cererii, Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a reiterat că la 01 august 2012 a încheiat cu ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA contractul de brokeraj nr. 16/12 B pentru o perioadă nedeterminată.

Totodată, a invocat că conform Hotărîrii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 50/8 din 30 noiembrie 2012, începînd cu 01 februarie 2013, procesarea cererii, contractului și poliței/certificatului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, comunicarea și transmiterea de către asigurători a informației privind contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, precum și a informației privind dosarele de daună asociate acestora în regim on-line de către baza unică de date a Comisiei Naționale a Pieței Financiare se va efectua prin intermediul Sistemului Informațional Autorizat de Stat RCA Data,

elaborat în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 133 din 27 februarie 2012 ”Cu privire la aprobarea conceptului tehnic al sistemului automatizat de stat din domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule.

În aceste condiții, din 01 februarie 2013 a fost interzisă perfectarea și eliberarea către asigurați a contractelor și polițelor de asigurare de răspundere civilă auto internă și a certificatelor de asigurare Carte verde în afara Sistemului Informațional Autorizat de Stat RCA Data. Cu toate acestea, la 15 iulie 2013, Comisia Națională a Pieței Financiare a limitat pentru Brokerul de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL accesul la Sistemului Informațional Autorizat de Stat RCA Data privind intermedierea contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă ca urmare a cererii ÎMCA ”Grawe Carat Asigurare” SA nr. 995/13 din 15 iulie 2013, prin care s-a solicitat blocarea accesului Brokerului de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL la Sistemului Informațional Autorizat de Stat RCA Data.

Consideră că aceste acțiuni au dus la sistarea totală a activității Brokerului de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL, cauzînd prejudicii materiale, blocarea neanunțată din timp a accesului la sistemul RCA Data a fost contrară obligațiilor contractuale asumate.

Brokerul de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL a recepționat notificarea de reziliere a relațiilor contractuale abia la 16 iulie 2013, adică după expirarea termenului de o lună după ce a fost deconectată de la Sistemul Informațional Autorizat de Stat RCA Data, or acest fapt contravine prevederilor pct. 36 din contractul de brokeraj nr. 16/12 B din 01 august 2012, conform căruia contractul poate fi reziliat de fiecare din părți în scris, cu respectarea unui preaviz de 10 zile către cealaltă parte.

Acest fapt a cauzat Brokerului de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL un prejudiciu sub formă de venit ratat în mărime de 449271 lei.

În același timp a menționat că datoria ÎMCA ”Grawe Carat Asigurare” SA față de Brokerul de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL, ce rezultă din contractul de brokeraj nr. 16/12 B din 01 august 2012, constituie la moment suma de 847337 lei.

În acest sens, Brokerul de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL a solicitat de la ÎMCA ”Grawe Carat Asigurare” SA prin intermediul reclamației nr. 69 din 15 noiembrie 2013, achitarea benevolă a datoriei în sumă de 847337 lei și a venitului ratat în sumă de 449271 lei, iar în total suma de 1296608 lei.

Prin scrisoarea din 21 noiembrie 2013, ÎMCA ”Grawe Carat Asigurare” SA a respins pretențiile.

Brokerul de Asigurare-reasigurare ”Astra” SRL solicită încasarea de la ÎMCA ”Grawe Carat Asigurare” SA a datoriei în sumă de 847337 lei și a venitului ratat în sumă de 449271 lei.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 30 ianuarie 2015, s-a dispus respingerea cererii de majorarea a cuantumului pretențiilor din acțiunea reconvențională (f.d. 170).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 02 februarie 2015, a fost scoasă de pe rol acțiunea reconvențională depusă de Brokerul de

Asigurare-reasigurare "Astra" SRL din motivul neachitării taxei de stat în termenul stabilit de instanță (f.d. 179-180).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 02 februarie 2015, acțiunea depusă de ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA a fost admisă și s-a încasat de la Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL datoria în mărime de 711085,48 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 23632 lei (f.d. 186-189).

La 13 februarie 2015, Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a depus recurs împotriva încheierii protocolare a Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 30 ianuarie 2015 și încheierii Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 02 februarie 2015, precum și împotriva hotărârii Buiucani municipiul Chișinău din 02 februarie 2015 (f.d. 184-185).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015, a fost respins recursul declarat de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL și menținută încheierea protocolară a Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 30 ianuarie 2015 și încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 02 februarie 2015 (f.d. 209-214).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL, cu acordarea termenului până la 18 iunie 2015 pentru prezentare apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 15999 lei (f.d. 217-218).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, a fost restituită cererea de apel declarată de către Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL ca depusă nemotivat și fără achitarea taxei de stat.

La 07 iulie 2015, Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a depus recurs nemotivat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, invocând faptul că temeiurile recursului vor fi expuse suplimentar.

Intimatul ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA, prin referința de pusă a solicitat respingerea recursului declarat de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL.

De asemenea, a menționat că deși încheierea instanței de apel din 04 iunie 2015, recurentul a recepționat-o la 24 iunie 2015, nu a întreprins nici o acțiune în scopul executării încheierii instanței de apel. Cu atât mai mult că în ședința din 02 iulie 2015, reprezentantul recurentului nu s-a prezentat și nici nu a informat instanța despre motivul neprezentării. Consideră că instanța de apel întemeiat a dispus restituirea cererii de apel depusă de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL.

La fel, a reiterat că Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL nu a indicat în cererea de recurs motivele de fapt și de drept pe care își întemeiază recursul.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel a fost emisă la 02 iulie 2015, astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 07 iulie 2015, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 365 al. (1) lit. d) CPC, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 al. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

S-a constatat că, la 13 februarie 2015 Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 02 februarie 2015. De asemenea, cererea de apel a fost depusă fără plata taxei de stat (f.d. 185).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL, cu acordarea termenului pînă la 18 iunie 2015 pentru prezentare apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 15999 lei (f.d. 217-218).

După cum rezultă din materialele cauzei, copia încheierii instanței de apel din 04 iunie 2015, nu a fost recepționată de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL (f.d. 223-224).

La 17 iunie 2015, Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a depus cerere cu privire la amânarea ședinței instanței de apel, deoarece nu a primit careva citație sau încheiere, astfel solicitînd acordarea unui termen pentru angajarea unui avocat și depunerea apelului motivat (f.d. 225).

Astfel, prin încheierea protocolară din 18 iunie 2015, instanța de apel a dispus admiterea cererii de amânare depusă de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL, cu expedierea copiei încheierii din 04 iunie 2015 și solicitarea de a înlătura neajunsurile indicate în încheiere (f.d. 227).

La 18 iunie 2015 în adresa Brokerului de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL a fost expediată încheierea instanței de apel din 04 iunie 2015, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheiere, pînă la ședința de judecată din 02 iulie 2015 (f.d. 229).

Încheierea menționată a fost recepționată de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL la 24 iunie 2015, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 230).

În ședința instanței de apel din 02 iulie 2015, reprezentantul Brokerului de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat legal despre consecințele neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termen, și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată, din care considerente, prin încheierea din 02 iulie 2015, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel declarată de către Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" Societate cu Răspundere Limitată ca depusă nemotivat și fără achitarea taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că instanța de apel corect a restituit cererea de apel, din considerentele că încheierea privind acordarea termenului pentru depunerea cererii de apel motivată și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat a fost expediată Brokerului de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL prin scrisoare recomandată cu aviz de primire și ultimul nu s-a conformat încheierii în cauză și nu a depus cerere de apel motivată și nu a achitat taxa de stat în termenul stabilit de instanța de apel.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide

Se respinge recursul declarat de către Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări "Grawe Carat Asigurare" Societate pe Acțiuni împotriva Brokerului de Asigurare-reasigurare "Astra" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de Brokerul de Asigurare-reasigurare "Astra" SRL împotriva ÎMCA "Grawe Carat Asigurare" SA cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari